

Instytut Pamięci Narodowej - Warszawa

Źródło:

<http://warszawa.ipn.gov.pl/waw/aktualnosci/45261,Konferencje-promujace-projekt-edukacyjny-O-Nasza-Niepodlegla-udzial-ziemian-w-wa.html>

Wygenerowano: Wtorek, 16 stycznia 2018, 19:54

„O Naszą Niepodległą!” – udział ziemian w walkach o odzyskanie niepodległości

Projekt został objęty Patronatem Honorowym Ministra Edukacji Narodowej

„O Naszą Niepodległą!”

– udział ziemian w walkach o odzyskanie niepodległości i terytorium II Rzeczypospolitej 1914-1922

Ogólnopolski projekt edukacyjny:

dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych w roku szkolnym 2017/2018

Organizatorzy zapraszają uczniów ze wszystkich poziomów szkół do uczestnictwa w ogólnopolskim projekcie edukacyjnym.

Celem projektu jest odkrywanie postaci i miejsc związanych z działaniem ziemian na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości.

Pragniemy wzbudzić zainteresowanie uczniów najnowszą historią Polski, a w szczególności jej lokalnym wymiarem. Dlatego szczególnie cenne będą prace oparte na unikatowych materiałach archiwalnych, odnalezionych w domowych archiwach, ujawniające nieznaną postać dla polskiej niepodległości.

Projekt będzie składał się z cyklu warsztatów, konferencji poprzedzających trzyczęściowy ogólnopolski konkurs. Po przeprowadzeniu ostatniego etapu konkursu finaliści spotkają się w stylowym miejscu związanym z ziemiaństwem, gdzie zostaną wyłonieni zwycięzcy konkursu.

Informacje na stronie: waw.ipn.gov.pl, www.ipn.gov.pl
Na terenie IPN, zgodnie z art. 10, § 1 pkt 2a Konstytucji RP, za korzystanie z informacji udostępnionych na stronie internetowej IPN, nie pobieramy opłat.

„O Naszą Niepodległą!”

– udział ziemian w walkach o odzyskanie niepodległości i terytorium II Rzeczypospolitej 1914-1922

Ogólnopolski projekt edukacyjny:
dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych w roku szkolnym 2017/2018

Organizatorzy zapraszają uczniów ze wszystkich poziomów szkół do uczestnictwa w ogólnopolskim projekcie edukacyjnym.

Celem projektu jest odkrywanie postaci i miejsc związanych z działaniami ziemian na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości.

Pragniemy wzbudzić zainteresowanie uczniów najnowszą historią Polski, a w szczególności jej lokalnym wymiarem. Dlatego szczególnie cenne będą prace oparte na unikatowych materiałach archiwalnych, odnalezionych w domowych archiwach, ujawniające nieznane postaci dla polskiej niepodległości.

Projekt będzie składał się z cyklu warsztatów, konferencji poprzedzających trzyletni ogólnopolski konkurs. Po przeprowadzeniu ostatniego etapu konkursu finaliści spotkają się w stylowym miejscu związanym z siemiatkowem, gdzie zostaną wyłonieni zwycięzcy konkursu.

Informacja o wydarzeniach: www.izp.gov.pl, www.izp.gov.pl/izp
Adresy oddziałów Kuratorium Oświaty: izp@izp.gov.pl lub izp@izp.gov.pl
Adresy oddziałów Kuratorium Oświaty: izp@izp.gov.pl lub izp@izp.gov.pl

Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie oraz Polskie Towarzystwo Ziemiańskie Oddział Kraków we współpracy z Małopolskim Kuratorium Oświaty w Krakowie zapraszają na cykl konferencji, promujących ogólnopolski projekt edukacyjny „O Naszą Niepodległą!« – udział ziemian w walkach o odzyskanie niepodległości i terytorium II Rzeczypospolitej 1914-1922”. Konferencje stanowią część warsztatów, rozpisanych na cały rok działań edukacyjnych, poświęconych udziałowi ziemiaństwa w zmaganiach o niepodległy byt państwa polskiego w dobie I wojny światowej i okresie walk o granice Polski. Poniżej plan konferencji w województwie małopolskim, na terenie działania poszczególnych delegatur Małopolskiego Kuratorium Oświaty.

- Dla szkół z regionu Delegatury Kuratorium Oświaty w Nowym Targu
17 stycznia 2018 r. godz.10.00 w I Liceum Ogólnokształcącym im. Seweryna Goszczyńskiego w Nowym Targu, ul. Plac Krasieńskiego 1, 34-400 Nowy Targ, tel. 18 266 29 55
- Dla szkół z regionu Delegatury Kuratorium Oświaty w Nowym Sączu
19 stycznia 2018 r. o godz. 11.00 w Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Gorlicach, ul. 11 Listopada 43
- Dla szkół z regionu Delegatury Kuratorium Oświaty w Tarnowie
24 stycznia 2018 r. o godzinie 10.00 w budynku Tarnowskiego Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego, ul. Szujskiego 13

Ramowy program konferencji

10.00-10.15 - przywitanie gości

10.15-11.30 - debata z udziałem ekspertów: dr. hab. Mariana Wolskiego (PTZ Oddział Kraków) oraz dr. Marcina Chorążkiego (Oddział IPN w Krakowie) pt. „Ziemianie w dobie walk narodowowyzwoleńczych”

11.30-11.45 - przerwa

11.45-13.15 - ciąg dalszy debaty i prezentacja założeń projektu edukacyjnego oraz dyskusja na jego temat w gronie naukowców i uczniów

Spotkania w Gorlicach rozpocznie się o godz. 11.00 i będzie przebiegać według zaplanowanego scenariusza, z godziną różnicą

Dr Jarosław Szarek, prezes Instytutu Pamięci Narodowej:

Przez lata komunistycznej dyktatury rola ziemiaństwa w odzyskaniu niepodległości przez naszą ojczyznę, w odbudowie państwa, a także w walkach o jego granice, była przemilczana i minimalizowana.

Powojenna propaganda skupiała się na wykreowaniu obrazu polskich ziemian jako uprzywilejowanej grupy społecznej tzw. „wyzyskiwaczy”, gotowej do kolaboracji z państwami ościennymi i całkowicie oddzielonej od reszty społeczeństwa. Pomijano nie tylko ogromną i pozytywną rolę społeczną, polityczną i kulturalną, ale ignorowano też ich wkład w odzyskanie niepodległości. Ofiara, jaką złożyli jego przedstawiciele w walkach narodowowyzwoleńczych w XIX, została niemalże całkowicie zapomniana. Dotyczyło to także wybitnej roli tej grupy społecznej w procesie odzyskania niepodległości Polski i w walkach o jej granice.

Dziś mamy możliwość i obowiązek przywrócenia prawdy o wielkim wkładzie polskiego ziemiaństwa w dzieło odrodzenia Rzeczypospolitej w latach 1914–1922. O tym, że była to ta część społeczeństwa i narodu, która kolejne pokolenia wychowywała do wolności i przygotowywała do służby niepodległej ojczyźnie, a przez cały okres zaborów była – obok Kościoła katolickiego – depozytariuszem utraconej państwowości.

Posłuży temu – zainicjowany przez Instytut Pamięci Narodowej w roku setnej rocznicy odzyskania niepodległości – projekt edukacyjny „O Naszą Niepodległą! – udział ziemian w walkach o odzyskanie niepodległości i terytorium II Rzeczypospolitej 1918–1922”.

Zachęcam Państwa do zapoznania się z projektem i do udziału w nim.

Dr hab. Marian Wolski, wiceprezes Polskiego Towarzystwa Ziemiańskiego Oddział Kraków:

Setna rocznica odzyskania niepodległości przez Polskę, to wielkie radosne święto narodowe, skłaniające do refleksji zarówno nad przyczynami upadku naszej państwowości, jak i uwarunkowaniami, dzięki którym doszło do jej odrodzenia po 123 latach niewoli.

Na szczególną w tym względzie uwagę zasługuje rola wykreślonej w 1944 roku przez okupantów sowieckich i rodzimych renegatów warstwa społeczna, bez której być może nie

doszłoby w 1918 roku do odbudowy państwowości polskiej. Tą warstwą było ziemiaństwo, właściciele wielkich gospodarstw rolnych, spadkobiercy tradycji państwowej I Rzeczypospolitej, jedyna grupa dysponująca wówczas odpowiednim potencjałem ekonomicznym, wykształceniem, świadomością polityczną i wychowana w duchu bezinteresowności służby publicznej.

Choć nieliczna, odgrywała przez cały wiek XIX i początek XX niekwestionowaną przywódczą rolę. Jej przedstawiciele zasilali szeregi uczestników powstań narodowych, zakładali instytucje naukowe, kulturalne, gospodarcze i finansowe, stanowiące w okresie zaborów namiastkę nieistniejącego państwa. W dworach ziemiańskich znajdowali oparcie uchodzący przed represjami konspiratorzy, osoby samotne i pozbawione środków do życia. Tu młode pokolenia wzrastały w patriotycznej atmosferze, kultywującej pamięć o Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, a środki materialne pochodzące z majątków ziemiańskich umożliwiały zbrojny opór wobec zaborców. Dwór ziemiański był też oparciem dla okolicznej ludności, ośrodkiem kultury rolnej i postępu cywilizacyjnego.

Ziemiaństwo było z natury rzeczy śmiertelnym wrogiem ideologii komunistycznej, dlatego też padło, jako pierwsze ofiarą ustroju wprowadzanego na sowieckich bagnach.

W odrodzonej po 1989 roku Polsce ziemianie nie doczekali się niestety choćby elementarnego zadośćuczynienia za utracone domy, pamiątki rodzinne, warsztaty pracy. Zmiana ustrojowa umożliwiła jednak przywracanie pamięci o tej zasłużonej dla Polski warstwie społecznej.

Konkurs wiedzy o ziemiaństwie polskim jest organizowany od pięciu lat przez Instytut Pamięci Narodowej i Polskie Towarzystwo Oddział Kraków. Tegoroczna edycja poświęcona jest udziałowi ziemiaństwa w walkach o niepodległość w latach 1914-1922. Jest to szczególna okazja by przywrócić pamięci społecznej ludzi zasłużonych dla naszego bytu państwowego, ludzi zapomnianych, wypędzonych, ograbionych nie tylko z dobytku, ale przede wszystkim dobrego imienia.

Cel projektu

Ziemianie należeli do elit narodowych i państwowotwórczych. Uznawani są za współtwórców wolnego po 123 latach rozbiorów państwa polskiego. Na ich umiejętnościach organizacyjnych opierała się polska armia, administracja i dyplomacja. O tych wszystkich działaniach zmarginalizowanej po 1944 r. przez komunistów elity próbowano zapomnieć i wykreślić zasługi przedstawicieli tej grupy z podręczników historii. Dlatego pragniemy przypomnieć zapomnianych bohaterów z tej tradycyjnej warstwy przywódczej polskiego społeczeństwa.

Nasz projekt składa się z cyklu warsztatów i konferencji edukacyjnych, a elementem kulminacyjnym będzie trzyetapowy konkurs historyczny. Rejestracja szkół do udziału w projekcie trwa do 31 stycznia 2018 r. Prosimy wysyłać zgłoszenia na adres e-mail marcin.chorazki@ipn.gov.pl z podaniem nazwy i adresu szkoły, a także danymi opiekuna zainteresowanych uczniów w celu kontaktu z koordynatorem projektu.

ZAŁĄCZNIKI DO STRONY

[Szczegółowy program konkursu „O Naszą Niepodległą...” \(pdf, 542.15 KB\) Data publikacji 22.12.2017 11:00](#)

[Regulamin konkursu „O Naszą Niepodległą...” \(pdf, 835.58 KB\) Data publikacji 22.12.2017 11:00](#)